

Frist for ansøgning om tredjeinstansbevilling

FOB nr. 86.71

Ikke fundet grundlag for at kritisere justitsministeriets opfattelse, hvorefter 1 års fristen for meddelelse af tredjeinstansbevilling efter retsplejelovens § 966, stk. 1, måtte anses for overskredet, under hensyn til at der ikke kunne anses at foreligge den fornødne kontinuitet mellem klagerens henvendelse til ministeriet og en række forudgående ansøgninger om tredjeinstansbevilling.

(J. nr. 1986-600-68).

Advokat A klagede for B over, at justitsministeriet havde afslået hans ansøgning om tilladelse til at anke østre landsrets dom af 16. marts 1984 til højesteret som tredjeinstans under henvisning til, at fristen efter retsplejelovens § 966, stk. 1, på 1 år efter domsafsigelsen for meddelelse af anketilladelse i den foreliggende sag måtte anses for overskredet.

Det fremgik af sagen, at østre landsret den 16. marts 1984 stadfæstede en dom af 2. december 1983, ved hvilken B blev idømt 4 års fængsel for bl.a. overtrædelse af straffelovens § 191.

I skrivelse af 28. marts 1984 ansøgte B's forsvarer ved landsretten justitsministeriet om tilladelse til for højesteret at indbringe østre landsrets dom med påstand om formildelse, principalt i form af strafbortfald, subsidiært i form af strafnedsættelse.

Efter at have indhentet udtalelser fra politimesteren, statsadvokaten for Sjælland og rigsadvokaten meddelte justitsministeriet i skrivelse af 13. juni 1984 advokaten afslag på den indgivne ansøgning.

I skrivelse af 27. juni 1984 anmodede B justitsministeriet om, at sagen blev taget op til fornyet overvejelse. I skrivelse af 24. august 1984 til B henholdt justitsministeriet sig til afgørelsen af 13. juni 1984.

Det fremgår videre af sagen, at B i skrivelse af 25. september 1984 på ny anmodede justitsministeriet om at tage ministeriets afgørelse af 13. juni

1984 op til fornyet overvejelse. I skrivelse af 12. oktober 1984 meddelte justitsministeriet B, at ministeriet kunne henholde sig til afgørelsen af 13. juni 1984.

I skrivelser af 11. december 1984 og 15. januar 1985 ansøgte A på B's vegne om tilladelse til at indbringe østre landsrets forannævnte dom af 16. marts 1984 for højesteret med påstand om, at sagen hjemvistes til fornyet behandling ved østre landsret.

Efter at have indhentet udtalelser i sagen fra statsadvokaten for Sjælland og rigsadvokaten meddelte justitsministeriet A i skrivelse af 18. februar 1985, at ministeriet efter en fornyet gennemgang af sagen fortsat ikke fandt grundlag for at imødekomme ansøgningen om adgang til højesterets prøvelse.

I skrivelse af 25. marts 1986 anmodede A justitsministeriet om at tage ministeriets forannævnte afgørelse af 13. juni 1984 op til fornyet behandling, således at der blev meddelt B tilladelse til at indbringe østre landsrets ankedom for højesteret.

I skrivelse af 22. april 1986 afslog justitsministeriet A's anmodning og henviste til, at fristen efter retsplejelovens § 966, stk. 1, på 1 år efter domsafsigelsen for indgivelse af ansøgning om anketilladelse i det foreliggende tilfælde måtte anses for at være overskredet.

Det fremgik videre, at A under et møde i justitsministeriet den 1. maj 1986 fremsatte anmodning om, at afgørelsen af 22. april 1986 blev taget op til fornyet overvejelse.

I skrivelse af 6. maj 1986 meddelte justitsministeriet A, at ministeriet måtte fastholde den truffene afgørelse, »idet der efter retsplejeloven ikke længere består en mulighed for at give tilladelse til at indbringe dommen for højesteret«.

I klagen til ombudsmanden anførte A bl.a., at ansøgningen om tredjeinstansbevilling var indgivet den 28. marts 1984, og at alle senere henvendelser var begæringer om omgørelse af justitsministeriets oprindeligt meddelte afslag på denne ansøgning. Det var således A's opfattelse, at hans ansøgning måtte betragtes som indgivet inden 1 års fristens udløb med følgende adgang for justitsministeriet til at meddele tredjeinstansbevilling uagtet den i retsplejelovens § 966, stk. 1, fastsatte 1 års frist.

Justitsministeriet henholdt sig til ministeriets afgørelser af 22. april og 6. maj 1986.

I en skrivelse til advokat A udtalte ombudsmanden herefter følgende:

»Retsplejelovens § 966, stk. 1, har følgende ordlyd:

»... Ansøgning om anketilladelse skal indgives til justitsministeriet inden 2 uger efter dommens afsigelse eller, hvis det er tiltalte, der vil anke, og han ikke har været til stede ved dommens afsigelse, efter dens forkyndelse. Justitsministeren kan dog undtagelsesvis meddele tilladelse, hvis ansøgning indgives senere, men inden ét år efter dommens afsigelse.« Bestemmelsen fik sin nugældende formulering ved lov nr. 260 af 8. juni 1979. Før da var fristen for meddelelse af tredjeinstansbevilling fastsat i form af en henvisning til retsplejelovens § 962, stk. 2 (»andragende ... må fremsættes inden sådan frist som bestemt i § 962, stk. 2, ...«), og de relevante led i denne bestemmelse havde følgende ordlyd:

»... Sådant andragende må fremsættes inden 14 dage efter dommens afsigelse ...; et senere indgivet andragende kan dog inden 1 år efter dommens afsigelse tages til følge ...«

Som bekendt gav spørgsmålet om fristens beregning efter disse bestemmelser anledning til nogen tvivl i praksis. Spørgsmålet måtte dog i det væsentlige anses for afklaret efter dommen i Ugeskrift for Retsvæsen 1974, s. 905, hvor højesteret admitterede en anke, uanset at anketilladelse først var meddelt efter udløbet af 1 års fristen. I dommen er gengivet en skrivelse af 5. august 1974 fra justitsministeriet, hvoraf det fremgår at »... ministeriet i praksis har anset sig berettiget til at give anketilladelse efter udløbet af den i retsplejelovens § 966, stk. 1, jfr. § 962, stk. 2, indeholdte årsfrist i tilfælde, hvor ansøgningen har været indgivet så tidligt, at den har kunnet påregnes færdigbehandlet inden fristens udløb, eller hvor der har været tale om en ansøgning indgivet i fortsættelse af behandlingen af en ældre inden årsfristens udløb indsendt ansøgning...«

Ved den i 1979 gennemførte lovændring blev der tilvejebragt udtrykkelig dækning i lovteksten for det første element i denne praksis, og der er ikke grundlag for at antage, at det i øvrigt var tilsigtet at hidføre nogen ændring af retstilstanden på dette punkt, jfr. herved Betænkning om behandling af borgerlige sager (nr. 698/1973), s. 181.

Efter min gennemgang af sagen har jeg ingen bemærkning til, at justitsministeriet, som jeg må forstå, har indtaget det standpunkt, at der ikke har været den fornødne kontinuitet mellem Deres henvendelse til ministeriet i skrivelsen af 25. marts 1986 og de forudgående ansøgninger om tredjeinstansbevilling. Jeg har herved lagt vægt på, at den mellemliggende periode udgør mere end 1 år.

Idet jeg i øvrigt henviser til det, der er anført i det foregående, har jeg herefter ikke grundlag for at kritisere, at justitsministeriet har anset den i retsplejelovens § 966, stk. 1, fastsatte frist for meddelelse af anketilladelse for overskredet.

| ...«